

Циклова комісія філології, менеджменту, логістики

Назва навчальної дисципліни	Страхування на транспорті
Мова викладання	Українська
Курс та семестр вивчення	4 курс, 6 семестр, Спеціальність D3 Менеджмент, освітньо-професійна програма «Логістичний менеджмент»
Викладач (викладачі)	Поцелуйко Ірина Володимирівна, викладач вищої категорії, викладач-методист
Контакти викладача (викладачів)	potseluyko.i@ukr.net
Сторінка курсу в Moodle	

1 Анотація курсу.

Силабус вибіркової дисципліни «Страхування на транспорті» складений відповідно до освітньо-професійної програми підготовки молодших бакалаврів спеціальності D3 Менеджмент, освітньо-професійна програма «Логістичний менеджмент». Дисципліна належить до переліку вибіркових навчальних дисциплін і спрямована на ознайомлення здобувачів освіти з теоретичними основами, правовим регулюванням та практичними аспектами захисту майнових інтересів власників транспортних засобів і вантажів; характеристикою видів обов'язкового та добровільного страхування, порядком врегулювання страхових випадків та встановлення лімітів відповідальності У зв'язку з цим вивчення вибіркової дисципліни «Страхування на транспорті» є актуальним.

Форма підсумкового контролю – залік.

Підсумковий контроль: залік за результатами проміжного контролю (модульного) Особливості контролю знань студентів визначені у Положенні про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти у Відокремленому структурному підрозділі «Фаховий коледж транспорту та комп'ютерних технологій НУ «Чернігівська політехніка».

2 Мета та цілі курсу Мета: формування знань та навичок щодо захисту майнових інтересів власників транспортних засобів, вантажів та відповідальності перевізників.

Завдання:

- вивчення законів, що регулюють обов'язкове (ОСЦПВ) та добровільне (КАСКО) страхування, а також міжнародних угод (система «Зелена картка»);
- опанування методики визначення вартості страхування;
- набуття навичок заповнення страхових полісів, заяв про страхові події;
- вивчення принципів проведення автотехнічної експертизи;
- аналіз специфічних ризиків при транспортуванні вантажів та страхування відповідальності перевізника й експедитора.

Загальні компетентності:

ЗК1.Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного, демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК2.Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її

місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3.Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК5.Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

Спеціальні компетентності:

СК1. Розуміння принципів і норм права та використання їх у професійній діяльності.

СК2. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

СК 11. Здатність застосовувати правила оформлення управлінських документів.

3 Програмові результати навчання:

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен:

знати:

- РН 1. Знати свої права, як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.
- РН 3. Володіти державною та іноземною мовами у професійній діяльності.
- РН 4. Застосовувати правові норми, норми з охорони праці, безпеки життєдіяльності у професійній діяльності.
- РН 5. Застосовувати сучасний інструментарій менеджменту під час розв'язання професійних завдань.

вміти:

- знати нормативно-правові акти, що регулюють страхування на транспорті (Закон «Про ОСЦПВ», правила КАСКО, міжнародні конвенції);
- аналізувати страхові ризики для транспорту;
- ідентифікувати ознаки страхового шахрайства;
- консультувати клієнтів щодо захисту їхніх майнових інтересів на транспорті.

4 Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	18
Семінарські/Практичні	18
Самостійна робота	54
Загальна кількість годин	90
Кількість кредитів	3

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Основи та правове регулювання транспортного страхування

Тема 1. Вступ

Предмет і мета вивчення курсу. Структура навчального курсу. Навчально-методична література з дисципліни. Роль страхування в транспортній системі.

Тема 2. Класифікація страхування

Класифікація за формою проведення. Класифікація за об'єктами (галузева). Класифікація за родом ризиків (транспортна специфіка). Класифікація за статусом суб'єктів. Міжнародна класифікація (Директиви ЄС).

Тема3. Страховий ринок України.

Поняття та структура страхового ринку України. Економічні показники та індикатори розвитку ринку. Електронний поліс: правові засади та зручність використання.

Тема 4. Нормативно- правова база страхування на автомобільному транспорті.

Правові засади організації перевезень вантажів. Правові засади організації перевезень пасажирів. Законодавча база: Закон України «Про страхування», Закон «Про ОСЦПВ», міжнародні конвенції (CMR, Монреальська та інші).

Змістовий модуль 2. Страхування наземного транспорту (Автострахування)

Тема5. Страхування на автомобільному транспорті

Система автострахування в Україні. Обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності (ОСЦПВ). Міжнародна система «Зелена картка» (Green Card). Добровільне страхування наземного транспорту (КАСКО). Механізм врегулювання збитків та цифровізація.

Тема 6. Страхування відповідальності на автомобільному транспорті.

Сутність та правові засади страхування відповідальності власників транспортних засобів. Добровільне страхування відповідальності. Спрощене врегулювання збитків: Європротокол.

Тема 7. Актуарні розрахунки страхових тарифів на автомобільному транспорті.

Суть та завдання актуарних розрахунків в автострахуванні. Структура страхового тарифу (Брутто-ставка). Особливості актуарних розрахунків у КАСКО.

Тема 8. Страхове шахрайство.

Поняття та види страхового шахрайства. Типові схеми шахрайства в автострахуванні (ОСЦПВ та КАСКО). Шахрайство в особистому страхуванні. Методи виявлення та протидії шахрайству.

5 Система оцінювання та вимоги

Визначені у «Критеріях оцінювання результатів навчання здобувачів освіти у Відокремленому структурному підрозділі «Фаховий коледж транспорту та комп'ютерних технологій НУ «Чернігівська політехніка»

Загальна система оцінювання курсу	Поточний контроль: оцінювання практичних занять, контрольних робіт за змістовими модулями Підсумковий контроль: залік за результатами поточного контролю
Вимоги до курсового проекту, курсової роботи, реферату тощо	Доповідь, презентація повинні мати таке оформлення: титульний лист, зміст, основний матеріал, список використаних джерел.
Практичні заняття	Робота на практичних заняттях оцінюється за наступними критеріями: -опрацювання лекційного матеріалу оцінюється в 1 бал; - присутність та захист розв'язаної задачі (з презентацією) на питання самостійної роботи даної теми оцінюється в 2 бали за умови, що відповідь буде змістовною та обгрунтованою; - здобувач знає і може самостійно сформулювати основні економічні закони,

	<p>може привести як словесне, так і економічне формулювання основних положень теорії, навести приклади їх застосування в практичній діяльності, але не завжди може самостійно довести їх, то може отримати ще 1 бал;</p> <p>- якщо здобувач демонструє глибокі, міцні і систематичні знання всіх положень теорії організації та планування комерційної роботи підприємства, використовує здобуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях, здатний вирішувати проблемні питання, то отримує ще 1 бал.</p> <p>Таким чином участь в роботі на практичному занятті може оцінюватись до 5 балів за одне заняття.</p>
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Здобувач освіти допускається до заліку, якщо він опрацював 50% матеріалу курсу</p> <p>На заліку виставляється оцінка:</p> <p>«відмінно» - якщо здобувач освіти має глибокі і системні знання, вміє узагальнювати теоретичний матеріал, співвідносити загальні знання з конкретними ситуаціями; оволодів навиками аналізувати та критично оцінювати ситуацію; матеріал викладає логічно, послідовно, переконливо.</p> <p>«добре»- якщо здобувач освіти виявив достатньо повні знання курсу; дає правильні, хоча і не завжди повні визначення, справляються із завданнями на 70-89%</p> <p>«задовільно» – якщо здобувач освіти засвоїв програмний матеріал курсу в передбаченому обсязі з деякими неточностями у визначенні основних явищ та процесів; намагається висловити своє ставлення до проблемних питань, хоча і не завжди правильно; виклад матеріалу непослідовний, неточний, з наявними помилками.</p> <p>«незадовільно» – здобувач освіти виявив слабкі знання теоретичного програмного матеріалу; не зміг дати визначення основних провідних категорій та явищ; виклад матеріалу непослідовний, нелогічний, фрагментарний, з грубими помилками.</p> <p>З тими студентами, які до проведення підсумкового семестрового контролю (залік) не встигли виконати всі обов'язкові види робіт та мають підсумкову оцінку «незадовільно», проводяться додаткові</p>

	індивідуальні заняття, за результатами яких визначається, наскільки засвоєний матеріал. Дисципліну можна вважати такою, що засвоєна, якщо здобувач освіти знає: основні поняття і визначення курсу та вміє задовільно зрозуміло відповісти (доповіді) на запитання
--	--

6 Політики курсу

Прослуховуючи цей курс, Ви погодились виконувати положення принципів академічної доброчесності:

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в дистанційному режимі за погодженням із керівником курсу та презентувати виконані завдання під час консультації викладача. Відпрацювання пропущених занять проводиться за графіком, який доводиться до відома студентів

Спілкування з викладачем проводиться під час лекційних та практичних занять, через ZOOM, електронну пошту. Платформа дистанційного навчання "Moodle", а також через Telegram. Консультація проводиться за бажанням студентів через віртуальні способи зв'язку, що представлено вище

Під час виконання самостійної роботи студенти можуть консультиватися з викладачами та з іншими студентами, але повинні самостійно розв'язувати завдання, керуючись власними знаннями, уміннями та навичками. Посилання на всі ресурси та джерела (наприклад, у звітах, самостійних роботах чи презентаціях) повинні бути чітко визначені та оформлені належним чином. У разі спільної роботи з іншими студентами над виконанням індивідуальних завдань, ви повинні зазначити ступінь їх залученості до роботи.

7 Рекомендована література

Базова

- 1 Брязкало А. Є. Страхування : практикум. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т, 2020. 152 с.
- 2 Закон України «Про страхування» (нова редакція від 01.01.2024) URL: <https://osvita.nasu.com.ua/legislation/>
- 3 Закон України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» (нова редакція № 3720-IX, діє з 2025 року) URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3720-20#Text>
- 4 Криленко В. І., Рудь І. Ю. Страхування: Навчальний посібник. Миколаїв, 2019. 260 с.
- 5 Солових Є. К. Страхова справа. Книга 4 : Страхування на автомобільному транспорті : навч. посіб. Кропивницький : ЦНТУ, 2021. 312 с.
- 6 Ситник Н. С. Страхування : навчальний посібник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2025. 512 с.
- 7 Рейтинг компаній страхування – TOP-100 URL : <https://forinsurer.com/ratings/nonlife>
- 8 Терещенко Т. Є., Заволока Л. О., Пономарьова О. Б. Страхування (у схемах, таблицях, коментарях) : навч. посібник. Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2020. 221 с.